

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/62/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8719201607
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8719201607.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej vo veci starostlivosti o mal. U. F. X., narodeného XX.XX. XXXX, bytom u matky, syna rodičov U.. Y. X., narodenej XX.XX. XXXX, bytom P., I. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Rastislavom Lenártom, advokátom, so sídlom Košice, Pollová 32, a U. X., nar. XX.XX. XXXX, bytom P., I. XXXX/XX, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č.k. 15P/69/2019-19 zo dňa 02.04.2019 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

I. Predmet konania

1. Matka sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala vyslovenia zákazu styku otca s maloletým synom dôvodiac to tým, že v dôsledku správania otca syn odmieta otca. Nie je ničím výnimočné, že otec telefonuje synovi v neskorých nočných hodinách, útočí na matku pred synom aj fyzický. Poukázala na to, že je súdom nariadené neodkladné opatrenie, ktorým je zakázané sa otcovi približovať k matke.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Poprad ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým uznesením návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

3. Rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 360 ods. 1, § 367 Civilného mimosporového poriadku. Poukazuje súd na to, že z obsahu spisu sp. zn. 21C/11/2018 Okresného súdu Poprad najmä z uznesenia z čl. 20 zo dňa 12.9. 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove č.k 15Co/73/2018- 53 z 8.11. 2018 zistil, že otcovi maloletého U. F. bolo nariadené nevstupovať do rodinného domu a priestorov prislúchajúcich k rodinnému domu v k. u. F. F., ul. I. XXXX/XX a nepribližovať sa k osobe U.. Y. X., nar. XX.X. XXXX a k maloletému synovi U. F. X., nar. X.X. XXXX. Za danej situácie súd má za to, že opätovné nariadenie neodkladného opatrenia priblížiť sa k synovi do vzdialenosti 30 metrov je nadbytočné. Kontaktovanie sa so synom akýmkoľvek spôsobom nemožno podľa názoru súdu považovať za riadne preukázanie potreby dočasnej úpravy, navyše ak je nutné si uvedomiť právo dieťaťa na oboch rodičov,

III. Obsah odvolania matky

4. V zákonom stanovenej lehote podala proti uzneseniu odvolanie matka. Namietala, že súd nesprávne vyhodnotil danosť práva a potrebu neodkladnosti úpravy pomerov.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

5. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 2 ods. 1 CMP, v spojení s ust. § 34 CSP preskúmal napadnuté uznesenie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že odvolanie matky nebolo dôvodné.

6. Matka namieta nesprávnosť záverov súdu o neexistencii potreby nariadenia požadovaného opatrenia.

7. Neodkladné opatrenie je možné nariadiť aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti za predpokladu, že pomery maloletého je nevyhnutné upraviť bezodkladne; z tohto hľadiska je potrebné skúmať aj záujem maloletého dieťaťa na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy jeho pomerov. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie aj preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky.

8. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že rodičia mal. dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti. Manželstvo rodičov je rozvedené rozsudkom Okresného súdu Poprad č.k. 14P/238/2017-78 zo dňa 20.09.2018. Maloletý syn je zverený do výlučnej osobnej starostlivosti matky a styk otca so synom súdom upravený nebol. Okresný súd Poprad uznesením č. k. 21C/11/2018-20 z 12. septembra 2018 nariadil žalovanému v danom konaní a teda otcovi nevstupovať do rodinného domu a priestorov prislúchajúcich k rodinnému domu v katastrálnom území F. F., okres P., obec P. - F. F. na ul. I. XXXX/XX a nepribližovať sa k osobe U.. Y. X. a k mal. synovi U. F. X. do vzdialenosti 50 m (výrok I.). Zároveň uložil žalobkyni povinnosť v lehote 30 dní podať žalobu vo veci samej, teda žalobu na vydanie zákazu priblíženia sa žalovaného k žalobcom a vstupu do obydlija (výrok II.) citovaného uznesenia. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací rozhodol uznesením 15Co/73/2018 - 53 zo dňa 8. novembra 2018 tak, že potvrdil uznesenie vo výroku I. o nariadení žalovanému nevstupovať do rodinného domu a priestorov prislúchajúcich k rodinnému domu v P. - F. F., ul. I. XXXX/XX a nepribližovať sa k osobe U.. Y. X. do vzdialenosti 50 m a vo výroku o uložení povinnosti žalobkyni 1 podať žalobu na zákaz žalovaného vstupovať do obydlija. Zrušil uznesenie vo výroku o povinnosti žalobkyne podať žalobu vo veci samej na vydanie zákazu priblíženia sa žalovaného k žalobcom. V prevyšujúcej časti zmenil uznesenie tak, že návrh zamietol. Z obsahu citovaného uznesenia krajského súdu vyplýva, že súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie vo vzťahu k maloletému U. F. X.. Prijal záver, že žalobkyňa (matka) v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k maloletému dieťaťu neosvedčila, žeby žalovaný sa dopustil konania smerujúceho priamo voči maloletému dieťaťu a spôsobujúceho mu traumu. Pokiaľ žalobkyňa preukazovala dôvodnosť návrhu vo vzťahu k maloletému U. výlučne komunikáciou medzi mal. U. a žalovaným prostredníctvom mobilného telefónu, tak takýmto dôkazom nebola osvedčená potreba bezodkladnej úpravy pomerov zasahujúcej až do základných práv žalovaného ako otca. Z tejto komunikácie nevyplýva ohrozenie psychického zdravia mal. U., ale svedčí len o napätej situácii súvisiacej s rozvodom manželstva. Pokiaľ poukázala žalobkyňa na neskoré nočné telefonáty, tak k tomuto je potrebné prisvedčiť žalovanému, že vzhľadom na zlé vzťahy medzi žalobkyňou a žalovaným nie je možné vylúčiť usmerňovanie mal. U. alobkyňou v komunikácii so žalovaným počas dňa.

9. Súd prvej inštancie nesprávne konštatuje, že je nariadené neodkladné opatrenie smerujúce aj k zákazu priblíženia sa otca k maloletému dieťaťu. Uniklo jeho pozornosti, že Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 15Co/73/2018 - 53 zo dňa 8. novembra 2018 v tejto časti napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil a návrh zamietol už z vyššie citovaných dôvodov. Z nasledujúcich iných dôvodov odvolací súd považuje napadnuté uznesenie o zamietnutí návrhu za vecne správne.

10. Podľa názoru odvolacieho súdu, matka neosvedčila predpoklady pre požadované nariadenie neodkladného opatrenia. Matka v návrhu poukazuje a tvrdí, že syn styk s otcom odmieta. Dôvodom má byť správanie otca, ktoré považuje za neprimerané, keďže maloletého nazval klamárom, telefonuje mu v nočných hodinách.

11. Je potrebné poznamenať, že nariadenie predbežného opatrenia (neodkladného opatrenia) je dôvodné iba za situácie, ak je potrebné bezodkladne vyriešiť situáciu, v akej sa maloleté dieťa ocitlo (porov. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I ÚS. 347/06).

12. Vychádzajúc zo zákonných ustanovení Zákona o rodine a judikatúry súdov je zákaz styku rodiča s dieťaťom považovaný za vážny zásah do práv a právom chránených záujmov maloletého dieťaťa, ako aj jeho rodiča. „Každý takýto zásah musí byť preto náležite dôvodný, pretože v dôsledku zákazu styku môže dôjsť k ďalšiemu ochladeniu citových väzieb medzi rodičom a dieťaťom a prehĺbeniu narušenia vzájomných vzťahov, pretože sa ním rodičovi celkom odoberá právo stýkať sa s dieťaťom, a to akýmkoľvek spôsobom. Vo výnimočných prípadoch, pokiaľ to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa a všeobecný súd styk rodiča s maloletým dieťaťom zakáže, musí byť jednoznačne v súdnom konaní preukázané, že takýto postup je v záujme maloletého dieťaťa. Spravidla ide o prípady, keď oprávnený rodič styk s maloletým dieťaťom zneužíva takým spôsobom, že to má priamy negatívny vplyv na zdravý vývin maloletého dieťaťa. Z pozitívneho záväzku štátu na poli ústavnej garancie a ochrany rodičovstva a rodiny vyplýva, že všeobecné súdy majú za povinnosť procesnými prostriedkami, ktoré im zveruje slovenský právny poriadok vytvárať predpoklady pre narovnanie narušených vzťahov medzi rodičmi a deťmi vrátane prostriedkov donútenia, ak môže takéto opatrenie viesť k sledovanému cieľu a ak je primerané. Bez ohľadu na to, kto rozvrat vzťahov medzi jedným z rodičov a maloletým dieťaťom spôsobil a kto na ňom má väčšiu či menšiu vinu, je však iluzórne si predstavovať, že právo, resp. súd môže svojou autoritou rozkazovať ľudským citom. Jediným kritériom pre vyslovenie zákazu styku rodiča s dieťaťom je aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva. Zákaz styku rodiča s maloletým dieťaťom autoritatívne vyslovený súdom, najmä ak nezneužil rodič svoju rodičovskú zodpovednosť, by malo byť podľa názoru ústavného súdu krajným opatrením (porovnaj ÚS SR III. ÚS 665/2014 zo dňa 26. júna 2016).

13. Z vyššie uvedeného vyplýva, že vylúčenie styku rodiča s dieťaťom je významným zásahom do rodičovského práva a do rodičovskej zodpovednosti. Ide o prostriedok ultima ratio, ktorý je možné využiť len vtedy, ak sú dané mimoriadne závažné okolnosti. Platí pritom, že pre zbavenie rodiča, aby sa podieľal na výchove svojho dieťaťa musia existovať závažné dôvody. Vzájomné právo rodiča a dieťaťa na styk má byť zaručené s výnimkou prípadov, kedy by takýto kontakt ohrozoval zdravý vývoj dieťaťa.

14. V prejednávanej veci však nie je možné prijať v tomto štádiu konania záver o tom, aby bol ohrozovaný zdravý vývoj mal. U. F., tak intenzívne, aby došlo formou neodkladného opatrenia k úplnému zákazu styku otca so synom. Z obsahu návrhu matky vyplýva, že otec realizuje telefonický kontakt so synom, ktorý považuje matka za neprimeraný, nesprávny a ohrozujúci zdravý vývin syna.

15. Je potrebné zdôrazniť, že v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia je rozsah „dokazovania“ (osvedčovanie) podstatne zúžený. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodovanie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné (porovnaj uznesenie Právo styku rodiča s dieťaťom je právom, ktoré vznikne tomu rodičovi, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do jeho osobnej starostlivosti (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 104/2010, 2Cdo 105/2010).

16. Pre nariadenie neodkladného opatrenia sa vyžaduje, aby sa dôvodnosť návrhu javila súdu ako osvedčená. Ako už bolo vyššie uvedené, matka svojimi tvrdeniami, ako ani predloženými listinnými dôkazmi dôvodnosť návrhu neosvedčila.

17. Výnimkou zo všetkých pravidiel o povinnosti dbať na pravidelný kontakt rodičov s dieťaťom je prípad, keď záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo dočasne stretávanie s jedným z rodičov obmedzené, alebo úplne zakázané. Ide o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa. Tieto musia byť natoľko závažné, že ochrana záujmu dieťaťa vyvolala potrebu obmedziť prirodzený kontakt. Jediným kritériom pre vyslovenie obmedzenia alebo zákazu styku, je aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva. Avšak aj takéto rozhodnutie musí byť zabezpečené vytvorením predpokladov pre to, aby zúžený alebo prerušený kontakt mohol byť perspektívne obnovený.

18. Prijatie rozhodnutia o zákaze styku a vážneho zásahu do rodičovských práv otca by malo byť výsledkom procesu rozsiahleho dokazovania, smerujúceho k zisteniu skutočného stavu vecí a dosiahnutiu spravodlivosti v pomeroch účastníkov konania. V konaní vo veci samej súd sa dôsledne bude zaoberať tvrdeniami matky, dôkazmi a vyhodnotí záujem dieťaťa a právo otca stretávať sa s maloletým synom.

19. Nad rámec vyššie uvedeného, odvolací súd uvádza, že v konaniach starostlivosti súdu o maloletých, sa prioritná pozornosť venuje najlepšiemu záujmu mal detí. V tejto súvislosti je nevyhnutné poznamenať, že matka žiadnym spôsobom nepreukázala natoľko nepriaznivý vplyv otca či prejavy iného agresívneho správania, ktoré by negatívne vplývalo na zdravý fyzický a duševný vývin mal. dieťaťa aby bolo nevyhnutný zásah súdu vo forme neodkladného opatrenia. V danej veci neboli osvedčené predpoklady pre prijatie záveru o potrebe zákazu styku otca s maloletým synom formou neodkladného opatrenia.

20. Istotne otec maloletého syna by mal pristupovať zodpovedným spôsobom k výchove maloletého a prispôsobiť svoje správanie záujmu maloletého syna. Výrazne konflikty medzi rodičmi a správanie otca k matke maloletého nie sú dobrým signálom, že rodičia po rozpade rodiny prevzali na seba rodičovskú zodpovednosť a myslia len na blaho a šťastie svojho dieťaťa.

21. Zmenu právneho názoru odvolacieho súdu neboli spôsobilé privodiť ani predložené lekárske správy o zdravotnom stave maloletého.

22. Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 CMP.

23. Záverom odvolací súd apeluje na rodičov mal. dieťaťa, aby konštruktívne pracovali na zlepšení vzájomných vzťahov a zdržali sa konania, ktorým by výrazne zasahovali do výkonu rodičovských práv a povinností druhého rodiča, a to všetko v záujme dosiahnutia stability výchovného prostredia a zdravého fyzického a duševného vývoja mal. syna.

24. V konaní súd prvej inštancie zväží vzhľadom na vzniknutú situáciu v rodine a záujem maloletého, ako aj existenciu výrazných konfliktov medzi rodičmi prijatie vhodných opatrení aby konflikt neeskaloval, aby rodičia si uvedomili svoju rodičovskú zodpovednosť.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).